

पाठ-1. सुगमम् संस्कृतम्

अभ्यास

मौखिकम्

एकपदेन उत्तरं दीयताम् ।

क - कस्यां परीक्षायां तस्याः अङ्काः न शोभनाः ? संस्कृतम्

ख - संस्कृतभाषा कस्यै न रोचते ? सुनीतायै

ग - कौशलं कथं भवति ? अभ्यासेन

घ - कस्य पुनरावृत्तिः आवश्यकी ? पाठस्य

ङ - प्रीतिः कस्याः साहाय्यम् करिष्यति ? सुनीतायाः

च - परस्तुतः संस्कृतं सुगमम् इति का वदति ? प्रीतिः

छ - शब्दरूपाणां कः सम्भक् लोड्यः ? प्रयोगः

लिखितम्

1. प्रश्नोत्तरम् एकवाक्येन दीयताम् ।

क - सुनीता किमर्थं खिन्ना ?

संस्कृतपरीक्षायां अङ्काः न उति शोभनाः सुनीता खिन्नाः ।

ख - कार्यं कथम् सिध्यति ?

परिश्रमेण कालेन च सर्वं सिध्यति ।

ग - सर्वम् लोडं कथं गमिष्यति ?

सावधानं श्रवणेन पुनः पुनः च वाचनेन सर्वं लोडं गमिष्यति ।

घ - भाषायाः लेखनम् कथम् शुद्धं भवति ?

श्रवणेन, भाषणेन, वाचनेन चैव लेखनम् शुद्धं भवति ।

2. विशेषण विशेष्याणां परस्परमेलनं कुरुत ।

विशेष्यपदानि

विशेषणपदानि

क - भाषा

(1) कठिना

ख - लेखनम्

(2) शुद्धम्

ग - संस्कृतम्

(3) सुगमम्

घ - अङ्काः

(4) शोभनाः

ङ - सुनीता

(5) खिन्ना

3. मञ्जूषायाः सहायतया अनुच्छेदं पूरयत ।

सुनीता खिन्ना अस्ति । संस्कृत-परीक्षायाम् तस्याः अङ्का न
अति शोभनाः । प्रीतिः ताम् समाश्वासयति । सा अस्त्रम् वदति,
अलं विषादिनं । पाठस्य वाचनं नियमेन कुरु । अभ्यासेन एव
कौशलम् भवति । वस्तुतः संस्कृतम् सरलम् अस्ति ।

4. मञ्जूषायाः उचितेन अस्मद्/युष्मद् रूपेण वाक्यानि पूरयत ।

1. क - अहम् संस्कृतम् पठामि ।

ख - अध्यापिका मया अवदत् ।

ग - परीक्षायां मम अङ्का शोभनाः ।

घ - प्रीतिः अपि मह्यम् सह पठति ।

ङ - सा माम् विश्वसिति ।

च - सा मयि कलमम् अयच्छत् ।

2. क - त्वम् संस्कृतम् पठसि ।

ख - अध्यापिका त्वया किम् अवदत् ?

ग - किं परीक्षायां तव अङ्का शोभनाः ?

घ - सुनीता तुभ्यम् सह पठति ।

ङ - सा त्वाम् विश्वसिति ।

च - सा त्वयि उपहारम् अयच्छत् ।

5. स्थूलपदस्य कृते मञ्जूषायाः उचितं सर्वनाम पदं रिक्तस्थाने लिखत

सुनीता अष्टमकक्षायाः छात्रा अस्ति। सुनीता सा अप्रसन्ना अस्ति।
 सुनीतायाः तस्याः अङ्काः अल्पाः सन्ति। प्रीतिः सख्याः तस्याः
 साहाय्यं करोति। सा सुनीताम् ताम् पदति 'अस्ति विषादेन'
 सा सुनीतायै तस्मै आश्वासनं यच्छति। सा सुनीतया तया
 सह संस्कृतम् पठति।

6. परस्परमेलनं कुरुत।

क - किमिति	(I) किम् इति।
ख - ममापि	(II) मम अपि।
ग - चैव	(III) च एव।
घ - सर्वमैतत्	(IV) सर्वम् एतत्।
ङ - अहमपि	(V) अहम् अपि।

7. शुद्धां विकल्पं चिनुत।

- क - यष्टिक्रीडा (हॉकी) कस्मै बालकाय रीचते ?
 ख - किम् तुभ्यम् संस्कृतम् रीचते ?
 ग - बालैभ्यः मिष्टान्नं रीचते।
 घ - मह्यम् आम्रं रीचते।
 ङ - मह्यम् मोदकाः न रीचन्ते।